

Monumentnummer*: 512793

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 20 juli 1999
Kadaster deel/nr 82757/141

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heerlen Heerlen Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Heerlen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Heerlen D 8976

Omschrijving**

Inleiding

Openbare BIBLIOTHEEK gebouwd in 1917 naar een ontwerp van de architecten J. Pauw en J.M. Hardeveld. De toegepaste bouwstijl is Amsterdamse School. De bibliotheek werd in 1994 verbouwd tot zes appartementen.

Het pand is markant gesitueerd op een hoek van het Templesplein.

Het Templesplein vormt een onderdeel van het uitbreidingsplan dat de architect Jan Stuyt in 1913 ontwierp voor dit deel van Heerlen.

Omschrijving

Het halfvrijstaand gesitueerde gebouw telt twee bouwlagen plus een dakverdieping en wordt afgedekt met een gebroken schilddak met Tuiles du Nord pannen. Bakgoten op houten consoles. Het toegepaste bouw materiaal is baksteen. Metselwerk in Vlaams verband. Plint en optrek in verschillende tinten baksteen uitgevoerd. Rechthoekige houten vensters met kleine roede verdeling. Enkele vensters met ruitvormige roede verdeling. Rechthoekige houten deuren. Vensters en deuren met bakstenen dorpelstenen en rollagen.

Symmetrische indeling FRONTGEVEL. Middendeel frontgevel vooruitspringend en uitlopend in een doorlopend geveldeel voorzien van een plat dak. Deur iets terugliggend met twee toegangstreden in hardsteen. Aan weerszijden van de dubbele deur twee kleine

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

venstertjes. Aan de bovenzijde van de entree een zware getande band natuursteen. Tussen de tanden kleine glas-in-lood ruitjes. In de tweede bouwlaag drie hoge 15-ruits vensters. In de dakverdieping drie 9-ruits vensters. Onder de dakrand drie dakkapelachtige venstertjes.

Aan weerszijden van het vooruitspringende geveldeel in de eerste bouwlaag een hoog acht-ruits venster en een dubbel venster met ruitvormige roede-verdeling. In de tweede bouwlaag aan weerszijden een hoog tien-ruits venster en eveneens een dubbel venster met ruitvormige roede-verdeling. In de tweede bouwlaag in het rechter frontgeveldeel een gevelsteen in natuursteen met een voorstelling van de lezende Christus en de jaartaal aanduiding. RECHTERZIJGEVEL is asymmetrisch ingedeeld. Het rechtergeveldeel telt vier venstertraveeën en loopt uit in een doorlopend geveldeel met een plat dak. In de eerste bouwlaag vier 20-ruitsvensters. In de tweede bouwlaag vier 15-ruits vensters. In de dakverdieping vier negenruits vensters. Tussen de vensters in de eerste en tweede bouwlaag kleine ornamenten in baksteen. Aan de bovenzijde van de vensters in de tweede bouwlaag een horizontale baksteendecoratie. In het terugliggende geveldeel linkerzijde in de eerste en tweede bouwlaag een dubbel rechthoekig venster met ruitvormige roede-verdeling.

LINKERZIJGEVEL met asymmetrische gevelindeling. Middendeel iets vooruitspringend en uitlopend in een doorlopend geveldeel met hierin drie vensters met negenruits roede-verdeling en met een plat dak. In de eerste bouwlaag van dit vooruitspringend geveldeel een rechthoekige deur met bovenlicht met roede-verdeling. Aan de rechterzijde van deze deur een 20-ruits venster. In de tweede bouwlaag van het vooruitspringende geveldeel een balkondeur met bovenlicht. Aan de rechterzijde van deze balkondeur twee 15-ruits vensters. In de eerste bouwlaag van de linkerzijgevel een aanbouw in een bouwlaag met een plat dak met hierop een balkon met baksteen balustrade. In de frontgevel van deze uitbouw een 48-ruits venster. In het terugliggende geveldeel rechterzijde in de eerste- en tweede bouwlaag een zestienruits venster.

Structuur van het INTERIEUR is deels in tact. De volgende onderdelen zijn onder meer van belang. In de hal een gevelsteen uit 1917 ter herinnering aan de bouwopdracht voor de openbare bibliotheek. Aan de rechterzijde van de hal het trappenhuis, gemetseld in gele en rode baksteen en met sterke invloed Amsterdam School; bakstenen balustrade in trapvorm met kolommen bekroond met hardstenen diamantkoppen; met bakstenen rondbogen en vierkante kolommen, rondbogen deels met hardstenen aanzetstenen; rode en zwarte vloertegels.

In het verlengde van de hal de voormalige uitgifte-ruimte voor de boeken. Tegen de rechterwand werd het authentieke glas-in-lood dakvenster teruggeplaatst: glas-in-lood in geometrische patronen in een ruitvormig houten raamwerk.

Aan de linkerzijde van het gebouw een smeedijzeren hekwerk van omstreeks 1990 met aan weerszijden een bakstenen kolom deels met verticaal metselwerk en een scheidingsmuur met een rollaag als afdekking.

Waardering

De voormalige openbare bibliotheek is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en typologische ontwikkeling. Het gebouw bezit architectuurhistorische waarde vanwege haar bijzonder belang voor de bovenregionale geschiedenis van de architectuur en als voorbeeld van het oeuvre van de architecten Pauw en Hardeveld; wegens de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de ornamentiek en de bijzondere samenhang tussen exterieur en delen van het interieur. Ensemblewaarde ontleent de het pand aan de situering aan het Templesplein en daarmee deel uitmakend van het uitbreidingsplan van architect Jan Stuyt uit 1913 en van belang voor het aanzien van dit deel van Heerlen. Het gebouw is tenslotte van algemeen belang wegens de hoge mate van architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur de architectuurhistorische,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Welzijn, kunst en cultuur

Functie

Bibliotheek